

[Anna Westergaard.]

samarbejde i de nuværende former har, til FN, og indadtil f. eks. til de mange forskellige arter af organisationer og sociale institutioner, som vort daglige liv efterhånden i så høj grad er præget af og hviler på, til borgernes almindelige rettigheder og pligter, eller om der kunne ydes erhvervsvejledning. Det ville være af interesse, om vi i det udvalg, som skal nedsættes, ville kunne få både denne side af sagen og spørgsmålet om tilsynet noget nærmere belyst.

Den foreslåede ændring af almenskoleloven er jo midlertidig uden dog at være begrænset til noget bestemt tidsafsnit af hensyn til erhvervelse af erfaringer, forinden nyordningen lægges helt fast. Det ville — som allerede berørt af en tidligere ordfører — også være af interesse at få oplyst, hvilke erfaringer der på dette område måtte være gjort, for så vidt angår loven af 1948 for seminariskolernes vedkommende.

Jeg skal til slut gøre en ganske lille bemærkning af mere formel karakter. Der tales i forslaget § 1 om, at undervisningsministeriet bemyndiges til at godkende o. s. v. Ville det ikke være i overensstemmelse med almindelig parlamentarisk praksis at skrive „undervisningsministeren“? Det er dog ministeren, rigsdagen giver denne bemyndigelse, og ikke hans kontor.

Løvrigt vil mit parti med glæde medvirke til lovforslagets hurtige gennemførelse.

Undervisningsministeren (Hvidberg): Jeg vil gerne takke for den, jeg kan godt sige både forståelsesfulde og interesserede modtagelse, som dette efter formen lille, men dog måske i virkeligheden betydningsfulde lovforslag har fået her i dag.

Det interesserede mig meget at høre den første af de ærede ordførere, det ærede medlem hr. H. P. Johansen, erklære, at der blev holdt mange foredrag om sådanne nydannelser og nye ting indenfor skolens område, men som regel ikke af folk, der stod midt i arbejdet, med skoen på og med viden om, hvor den trykkede. Det er også mit indtryk, at der holdes adskillige foredrag her i landet om den slags emner af mennesker, der ligesom står udenfor, og jeg personligt har betydelig mere respekt for den lærer, der selv sidder med problemerne, og for hvem det ene og det andet ligesom er blevet virkeligt, så han benytter sine erfaringer i undervisningen og prøver sig længere og længere frem med det nye, der nu har fået værdi for ham. Jeg har for nylig været ovre i Aarhus til realsko-

leforeningens årsmøde; der hørte jeg et ganske fremragende foredrag om individuel undervisning i engelsk, og jeg forstod på det hele, at der var skabt noget nyt og friskt i undervisningen, der bevirkede, at sløve og uinteresserede elever virkelig kom med i arbejdet, henvendte sig til læreren efter timen, i frikvarteret, og spurgte om det ene og det andet sproglige. Jeg skal naturligvis ikke komme ind på, hvordan dette var lykkedes denne dygtige lærer, men det kunne kun i høj grad glæde mig, og når foredrag således kommer fra mennesker, der sidder midt i arbejdet, vil jeg også ligesom det ærede medlem hr. H. P. Johansen sige, interesserer de mig mere.

Der blev rettet det spørgsmål til mig, om der er nogen forbindelse mellem dette lovforslags fremkomst og det udvalg, som lige er blevet nedsat af undervisningsministeriet vedrørende begrænsning af eksamenspena, eksamensafholdelse og en række andre emner indenfor den bestående lovs rammer. Disse to ting, fremsættelsen af dette lovforslag og nedsættelsen af dette udvalg, har i og for sig ikke nogen forbindelse med hinanden udover, at begge dele naturligvis er en følge af hele den pædagogiske udvikling, der har fundet sted i de senere år her i vort land. Udvalget er nedsat, fordi lærerforeningernes forskellige organer for nogle år siden henvendte sig til ministeriet med en række ønsker; for ikke så forfærdelig længe siden har realskoleforeningen også henvendt sig vedrørende nogle ønsker — det drejede sig i dette tilfælde navnlig om pensumbegrænsning indenfor historieundervisningen og andre småting —, og efterhånden fandt vi det rimeligt og nødvendigt, at alle disse spørgsmål blev taget op samlet til drøftelse i et sådant udvalg. Nu kommer så dette lovforslag frem, som vi allerede havde planlagt i forrige rigsdagssamling; dette sammentræf er nærmest tilfældigt, men alligevel er der jo en vis sammenhæng, naturligvis.

Til det ærede medlem hr. Stegger Nielsen vil jeg gerne sige, at det her foreslåede er ment som et forsøg indenfor de bestående skoler, det er ikke meningen at oprette en ny forsøgsskole, og til det ærede medlem hr. Bonnichsen, der spurgte, hvilke afvigelser fra loven det egentlig drejede sig om, skal jeg sige, at det er ændringer i hele undervisningsordningen, der er tale om. Hvis en lærer er interesseret i at udvikle elevernes selvvirksomhed, hvis han er interesseret i individuel undervisning, gruppeundervisning, områdeundervisning,